

Plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek (HRS)
Donderdag 18 november 2021 (10u. – 12u.20)

[Notulen P.V. 2021/nr.3](#)

Leden van de Hoge Raad voor de Statistiek:

De heer P. Deboosere – *Voorzitter*

De heer M. Boghaert, Mevrouw V. Burnel, de heer M. Callens, mevrouw A. Carton, de heer E. Cornelis, de heer D. De Baets (voor de heer P. Mauroy), mevrouw L. De Guissme (voor de heer O. Plasman), mevrouw G. Desimone, mevrouw N. De Vadder (voor de heer F. Jadoul), mevrouw C. Faes, de heer K. Grosse-Erdmann, de heer B. Hertveldt, de heer J. Leroy, de heer G. Loosveldt, mevrouw V. Maghe, mevrouw C. Schnor, de heer J.F. Simon, de heer R. Tahiri, de heer P. Teirlinck, mevrouw R. Thys, mevrouw F. Vanderkelen, de heer R. Van Rossem, mevrouw A. Wuillaume

Uitgenodigd:

De heer P. Vermeulen – Statbel → Voor punt V op de agenda

Verontschuldigd:

De heer R. Acx, de heer O. Goddeeris, de heer O. Plasman, de heer R. Van Dam, de heer P. Van Der Hallen, mevrouw E. Vandervieren, de heer C. Van Laere, mevrouw K. Van Overmeire, de heer F. Vesentini

Afwezig:

De heer A. Delbarre, de heer F. Huyghe, mevrouw F. Kirakoya (vice-voorzitster), de heer J. Krott, de heer B. Lejeune, de heer J.-P. Liebaert, mevrouw M. Aspiotis, de heer K. Neels, de heer R. Rollier, mevrouw J. Screurs, mevrouw A. Sierens, de heer V. Vandenberghe, de heer S. Van de Venster, de heer P. Van Ongevalle

Secretariaat:

De heer C. Cornelis – *Secretaris*

De heer C-H. Remiche – *Adjunct-secretaris*

Nr.	Punten op de agenda
0	<p><i>Een inleidend punt werd toegevoegd aan de agenda.</i></p> <p>In naam van alle leden van de Hoge Raad voor de Statistiek dankt de voorzitter de uitmuntende en exemplarische inzet van en samenwerking met de heer P. Mauroy die na 16 jaar uit de functie van secretaris van de Hoge Raad voor de Statistiek terugtreedt. Sinds 1 juli 2021 bekleedt hij nu de functie van directeur-generaal ad interim van Statbel. In de uitoefening van deze nieuwe functie kan hij blijvend op de steun van de Hoge Raad voor de Statistiek rekenen.</p>

I	<p><i>Goedkeuring van de agenda voor de plenaire vergadering van donderdag 18 november 2021.</i></p> <p>➤ <u>Beslissing</u></p> <p>De agenda voor de vergadering wordt unaniem goedgekeurd.</p> <p><i>Opmerking: Het secretariaat heeft op 24 november 2021 de PowerPointpresentatie van de plenaire vergadering doorgemailed naar alle leden van de Hoge Raad voor de Statistiek.</i></p>
II	<p><i>Goedkeuring van de notulen P.V. 2021/nr. 2 van de plenaire vergadering van 17 juni 2021.</i></p> <p>➤ <u>Beslissing</u></p> <p>De notulen P.V. 2021/nr.2 van de plenaire vergadering van 17 juni 2021 worden unaniem goedgekeurd.</p>
III	<p><i>De rol van statistieken en hun productie in tijden van gezondheidscrisis: herwerkt voorstel - ontwerp van advies</i></p> <p>➤ <u>Toelichting</u></p> <p>Oorspronkelijke aanleiding: de gezondheidscrisis, veroorzaakt door het coronavirus COVID-19. In dit verband wordt over de aanleiding, de opzet en de werkwijze verwezen naar het verslag van de Hoge Raad voor de Statistiek van 17 juni 2021 (P.V. 2021/nr. 2).</p> <p>Op heden wordt het herwerkt ontwerpadvies verder besproken. Via een schriftelijke procedure (per mail) konden de leden hun amenderingen, ontwerpaanpassingen aan de Voorzitter overmaken.</p> <p>Een tiental voorstellen werden in die tussenperiode aan de Voorzitter overgemaakt die een antwoord boden op de suggesties en opmerkingen die tijdens de zitting van de Hoge Raad voor de Statistiek van 17 juni 2021 geformuleerd werden.</p> <p>De oorspronkelijke tekstindeling werd behouden en onderscheidt drie belangrijke hoofdstukken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beklemtoning van de positieve aanpak van de statistiekproductie naar aanleiding van COVID, niet enkel op het vlak van de gezondheidsstatistieken, maar <u>ook</u> op het vlak van macro-economische statistieken, met een geïntegreerde monitoring op verschillende statistiek domeinen, niet beperkt tot gezondheid. Die uitgebreide statistiek domeinen betreffen o.a. werk, armoede en sociale bescherming. 2. Zwakheden/verbeterpunten die ook tijdens de gezondheidscrisis weer aan het licht kwamen. Op zijn minst wordt gerefereerd naar: <ul style="list-style-type: none"> - ontbrekende, onvolledige of laattijdige gegevens, - kwaliteitscontrole, de noodzaak aan gepaste metadata, - de problematiek van de toegankelijkheid van data voor beleidsondersteuning. 3. Aanbevelingen. <p>➤ <u>Bespreking van het ontwerp.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De Hoge Raad voor de Statistiek besluit dat de finale tekst zo breed mogelijk moet verspreid worden. • Tijdens de bespreking werden nog een klein aantal aanpassingen voorgesteld. Verdere suggesties kunnen nog schriftelijk worden overgemaakt aan de Voorzitter. • De gezondheidscrisis (COVID-19) was de aanleiding van het opstellen van het advies maar de detectie van zwakheden in de statistiekproductie gelden ook in ruimer verband. De lacunes, ontbrekende statistiekreeksen in dit ruimer verband dienen geïnventariseerd te worden door het IIS in eerste instantie. • Verder wordt van gedachten gewisseld over de wijze waarop het IIS die lacunes kan opsporen en nieuwe initiatieven zou kunnen detecteren. De Hoge Raad voor de Statistiek is zich van het feit bewust dat die opdracht zeer complex is door het sterk verkaveld statistieklandschap zowel op federaal als op decentraal vlak. De HRS zal officieel die vraag stellen aan het IIS. Voorgesteld wordt dat het IIS de federale en regionale statistiekproducenten aanschrijft om een antwoord te vinden voor het opsporen van statistieklacunes. • Het IIS publiceert sinds oktober 2021 een newsletter. <p>➤ <u>Beslissing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De voorzitter herwerkt het advies gevolg gevend aan de input bekomen ter zitting en de schriftelijke reacties die de leden van de Hoge Raad voor de Statistiek hem nog zullen overmaken. • Het definitief advies wordt naast de federale minister van Economie gericht aan de minister-presidenten van de gewesten en gemeenschappen.

IV **Rol & opdracht van de Hoge Raad voor de Statistiek binnen het Belgische statistische landschap - Opvolging.**

➤ **Toelichting**

Op de vergaderingen van resp. 19 november 2020 en 4 maart 2021 werd die bespreking reeds aangevangen. Op heden werden een tiental reacties besproken die het secretariaat ontving ter voorbereiding van de vergaderingen van resp. 4 maart 2021 en 17 juni 2021.

Drie problematieken werden in het verleden gedestilleerd:

Eerste invalshoek: het mandaat

- Wordt het mandaat naar behoren uitgevoerd?
- Moet het mandaat worden aangepast, rekening houdend met de evolutie van het Belgisch statistisch systeem?
- Moet de Hoge Raad voor Statistiek haar actieterrein beperken tot de federale openbare statistieken of moet ze een ruimere visie hanteren?

Tweede invalshoek: de (juiste) vertegenwoordiging

- Weerspiegelt de samenstelling de huidige Belgische institutionele realiteit en de socio-economische omgeving?
- Dient de vertegenwoordigingsstructuur worden hervormd om deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe realiteit?

Derde invalshoek: de (juiste) werking

- Hoe kan in het kader van de werkzaamheden gezorgd worden voor een optimaal evenwicht tussen academische en niet-academische expertise, het meedelen van de behoeften van de gebruikers en de positie van de producenten?
- Hoe kan men rekening houden met het kader van het Belgisch statistisch systeem?
  - Is er behoefte aan een link/overleg met soortgelijke regionale instanties?
  - Moet er een link worden gelegd tussen de academische vertegenwoordiging van verschillende federale en gewestelijke instanties?

➤ **Bespreking**

- Reeds uit de eerdere besprekingen blijkt dat het mandaat niet ingrijpend hoeft te worden gewijzigd. De voornaamste opdracht van de raad blijft het samenbrengen van producenten en gebruikers in een forum over openbare statistieken en het toezien op de algemene kwaliteit van de statistiekproductie in België.
- De Hoge Raad voor de Statistiek moet meer pro-activiteit aan de dag leggen. Het ontwerp van advies over de rol van statistieken en hun productie in tijden van gezondheids crisis (met doortrekking in een ruimere context) wordt als een zeer goed initiatief op dat vlak beschouwd.
- Er volgt een discussie over het Bureau van de Hoge Raad voor de Statistiek. Sinds de oprichting van het IIS werd het Bureau niet langer samengeroepen omdat het Bureau geen functie meer heeft buiten het voorbereiden van de plenaire vergadering van de HRS. De secretaris en de voorzitter van de HRS leggen in overleg de agenda van de plenaire vergadering vast. De voorzitter beklemtoont dat elk lid van de Hoge Raad een punt kan laten agenderen. Indien nodig of opportuun kan het Bureau nog worden samengeroepen.
- De werkgroepen binnen de Hoge Raad voor de Statistiek kunnen ook in belangrijke mate een oplossing bieden om de kwaliteit van de bestaande statistieken te verbeteren, een antwoord geven op gedetecteerde nieuwe statistiekbehoeften (zoals in het volgende agendapunt weergegeven, namelijk de stand van zaken i.v.m. de nieuwe statistische behoeften inzake telewerk en platformeconomie).
- De samenstelling van de HRS wordt geëvalueerd. Er wordt voorgesteld om te onderzoeken op welke manier een vertegenwoordiger van een overkoepelende consumentenvereniging in de HRS kan worden opgenomen.
- Moet de Hoge Raad voor de Statistiek éénmaal per jaar een reflectievergadering organiseren met een speciale gast uit het binnen- of buitenland om de HRS op die manier te laten inspireren?
- De relatie met de media wordt opnieuw aangehaald. De aanbeveling (ook reeds opgenomen in het advies over de gezondheids crisis en de statistiekproductie in agendapunt 3) om jaarlijks één dag de journalisten of vertegenwoordigers van de journalistenbond uit te nodigen op een speciaal evenement wordt aangehaald. Verder moet verkend worden hoe zo'n jaarlijkse dag kan georganiseerd worden met inbreng van het regionale niveau en het IIS.
- Wat betreft de werking van de Hoge Raad voor de Statistiek wordt de link met andere instanties belicht:

- de afstemming tussen de verschillende statistiekinstanties moet werkbaar blijven;
- de suggestie om de vertegenwoordigers van de Hoge Raad van de Statistiek indien zij dat wensen op te nemen in de werkgroepen van het IIS;
- de Hoge Raad voor de Statistiek kan ook een rol spelen om de communicatie te bevorderen met de regionale statistiekinstanties en de daarmee samengaande doorstroming van informatie. Ook het IIS opereert op dat terrein;
- elk lid van de Hoge Raad voor de Statistiek heeft luidens het KB ook initiatiefrecht;
- er dienen ook voldoende werkingsmiddelen te worden voorzien.

➤ **Beslissing**

Voorlopig wordt de bespreking over de rol en de opdracht van de HRS binnen het Belgische statistische landschap op deze zitting beëindigd.

V

Stand van zaken: werkgroep: nieuwe statistische behoeften: telewerk en platformeconomie.

➤ **Toelichting**

De werkgroep werd in november 2020 digitaal opgericht en vergaderde reeds tweemaal in het afgelopen jaar, namelijk op 9 februari en 18 maart 2021.

De heer P. Vermeulen licht de stand van zaken toe ter zitting. Voor de twee gebieden, respectievelijk telewerk en platformeconomie, wordt een inventaris opgemaakt van de bestaande statistieken.

- Bij het **telewerk** is men in de fase van de oplijsting van bestaande statistieken en wordt de analyse van de lacunes verdergezet. In een volgende fase zal een nota worden opgesteld over de blijvende lacunes en zal de wijze besproken worden waarop aan die lacunes een oplossing geboden kan worden.
- Over de bestaande, nationale statistieken aangaande de **platformeconomie** bleek uit de discussies van de werkgroep dat er momenteel weinig (bruikbare) databronnen beschikbaar zijn om dit nieuwe economische model enigszins in kaart te brengen. De optie Belcotax werd in die vergaderingen besproken en geanalyseerd. Er wordt gewacht op een nieuw bestand Belcotax vanwege de FOD Financiën dat uitgebreider is dan het oorspronkelijke waarmee werd gewerkt op de vergadering van 18 maart 2021. Dit nieuw bestand zal dan worden gekoppeld aan het IPCAL-bestand (voor het statuut van de platformwerker), het statistisch ondernemingsnummer (voor onder meer de economische activiteit) en de BTW-gegevens.

➤ **Bespreking**

- Nogmaals wordt de urgentie benadrukt van de vraag om een statistisch antwoord te kunnen bieden op deze specifieke statistische behoeften. De federale minister van Werk vraagt dit met aandrang.
- De piste Belcotax biedt slechts partieel en minimaal een oplossing (Belcotax bevat enkel de gegevens van platformwerk als een bijverdienste; niet alle platformbedrijven worden door de FOD Financiën erkend). De blijvende noodzaak wordt beklemtoond om verder te bekijken hoe andere landen deze statistieklacune trachten op te lossen en de vraag wordt gesteld of er geen statistische enquête moet opgesteld worden.
- De heer P. Vermeulen repliceert en stelde als deelnemer in de OESO-werkgroep hieromtrent vast dat de lacunes in de overige landen vergelijkbaar zijn. Baserend op de ervaringen in andere landen, zijn webscraping en de inlassing van een vragenmodule in de EAK-enquête de meest gevolgde methoden. België zal in 2022 overigens een piloot van de module over platformwerk organiseren.
- De heer Vermeulen volgt tevens de ontwikkelingen op bij Eurostat over platformen rond verblijfsverhuringen in de toerismesector. Sinds 2021 ontvangt Eurostat de platformdata van vier grote spelers en splitst Eurostat deze bestanden vervolgens op in nationale datasets. Deze praktijk zal in de toekomst uitgebreid worden naar andere sectoren.
- Aan de heer Vermeulen wordt gesuggereerd om de universitaire onderzoeksteams werkzaam rond webscraping bij dit onderwerp te betrekken (o.a. de VUB).
- Verwezen wordt naar het werk van de heer Michael Reusens (Statistiek Vlaanderen i.s.m. KUL) die rond het thema platformeconomie werkt:

<https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/statistiek-vlaanderen-data-science-hub-start-samenwerking-met-ku-leuven>

➤ **Beslissing**

Dit agendapunt wordt hernomen op de volgende vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek.

Data van de volgende vergaderingen.

De volgende plenaire vergaderingen van de Hoge Raad voor de Statistiek zijn gepland op:

- donderdag 10 maart 2022 van 10u tot 12u30
- donderdag 9 juni 2022 van 10u tot 12u30
- donderdag 6 oktober 2022 van 10u tot 12u30

[ondertekend]
De Voorzitter,
Patrick DEBOOSERE

[ondertekend]
De Secretaris,
Carlo CORNELIS